

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0474

Europos strategijos dėl negalios įgyvendinimas

2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos strategijos dėl negalios įgyvendinimo (2017/2127(INI))

(2018/C 356/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 2, 9, 10, 19, 168 straipsnius ir 216 straipsnio 2 dalį ir Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 ir 21 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 3, 15, 21, 23 ir 26 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvenciją (toliau – JT neigaliųjų teisių konvencija) ir į tai, kad, vadovaujantis 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimu 2010/48/EB dėl Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu, 2011 m. sausio 21 d. ji įsigaliojo ES ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos, valstybių narių ir Komisijos elgesio kodeksą, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos vykdomo Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo ir atstovavimo jai vidaus tvarka,
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 2 d. Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių komiteto baigiamąsias pastabas dėl Europos Sąjungos pirminės ataskaitos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (Europos sutarčių serija Nr. 5, 1950 m.) ir jos protokolus,
- atsižvelgdamas į Europos socialinę chartiją (ETS Nr. 35, 1961 m., pataisyta 1996 m.; ETS Nr. 163),
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją Rec(2002)5 dėl moterų apsaugos prieš smurtą ir Rekomendaciją CM/Rec(2017)17 dėl lyčių lygybės standartų ir mechanizmų, skirtas valstybėms narėms,
- atsižvelgdamas į 1979 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų moterų diskriminacijos panaikinimo (CEDAW) bei į 1999 m. spalio 6 d. jos fakultatyvinį protokolą,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą ir Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 23, 2010 1 27, p. 35.

⁽²⁾ UNCRPD/C/EU/CO/1.

⁽³⁾ OL L 94, 2014 3 28, p. 65.

⁽⁴⁾ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, suderinimo (COM(2015)0615),
- atsižvelgdamas į naująjį Europos konsensuą dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“ – Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Europos Komisijos bendrą pareiškimą ir jų išipareigojimą atsižvelgti į konkrečius neįgaliųjų poreikius vykdant vystomąjį bendradarbiavimą,
- atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 2 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios įgyvendinimo pažangos ataskaita“(SWD(2017)0029),
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 15 d. Komisijos komunikatą „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“ (COM(2010)0636),
- atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje 2015 m. ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. rugsėjo 15 d. rezoliuciją dėl 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (Lygių užimtumo galimybių direktyvos) taikymo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo, ypač atsižvelgiant į Jungtinių tautų neįgaliųjų teisių konvencijos komiteto baigiamąsias pastabas ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių komiteto patvirtinto klausimų sąrašo, susijusio su pirmine Europos Sąjungos ataskaita ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl žmonių su negalia judumo ir įtraukties ir 2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. gegužės 6 d. rezoliuciją dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento tyrimų tarnybos informacinį pranešimą „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios“,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento Europos Sąjungos vidaus politikos generalinio direktorato tyrimą „Lyties ir negalios veiksnių sankirtos nulemta diskriminacija“,
- atsižvelgdamas į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.,
- atsižvelgdamas į Europos ombudsmenės 2016 m. metinį pranešimą,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0485.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0360.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0318.

⁽⁴⁾ OL C 353, 2016 9 27, p. 41.

⁽⁵⁾ OL C 131 E, 2013 5 8, p. 9.

⁽⁶⁾ OL C 212 E, 2010 8 5, p. 23.

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros 2016 m. ir 2017 m. pagrindinių teisių ataskaitas,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros temines ataskaitas,
 - atsižvelgdamas į Eurostato 2014 m. statistinius duomenis apie neigaliųjų prieigą prie darbo rinkos, švietimo ir mokymo, taip pat apie skurdą ir pajamų nelygybę;
 - atsižvelgdamas į Tarybos išvadą dėl 2017 m. birželio 20 d. paskelbto pareiškimo „Tvari Europos ateitis – ES atsakas į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.“,
 - atsižvelgdamas į Europos savanorišką socialinių paslaugų kokybės sistemą (SPC/2010/10/8),
 - atsižvelgdamas į Naująjį miestų darbotvarkę (A/RES/71/256),
 - atsižvelgdamas į Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą,
 - atsižvelgdamas Tarybos išvadas dėl 2016–2020 m. lyčių lygybės veiksmų plano,
 - atsižvelgdamas į veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2015–2019 m.),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Kultūros ir švietimo komiteto nuomones ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto poziciją pakeitimų forma ir Peticijų komiteto nuomonę (A8-0339/2017),
- A. kadangi visi neigalieji, kaip visaverčiai piliečiai⁽¹⁾, turi lygias teises visuose gyvenimo srityse ir teisę į neatimamą orumą, vienodą požiūrį, nepriklausomą gyvenimą, autonomiją ir visapusišką dalyvavimą visuomenės gyvenime;
- B. kadangi skaičiuojama, kad Europos Sąjungoje yra 80 mln. neigaliųjų, iš kurių 46 mln. sudaro moterys;
- C. kadangi, vadovaujantis SESV, Sąjunga turi kovoti su diskriminacija dėl negalios nustatydamą ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus (10 straipsnis) ir yra įgaliota priimti teisės aktus, būtinus norint kovoti su tokio pobūdžio diskriminacija (19 straipsnis);
- D. kadangi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 26 straipsniuose aiškiai draudžiama diskriminacija dėl negalios ir numatytas lygiateisiškas neigaliųjų dalyvavimas visuomenės gyvenime;
- E. kadangi JT neigaliųjų teisių konvencija yra pirmoji ES ratifikuota tarptautinė žmogaus teisių sutartis ir ją taip pat pasirašė visos 28 ES valstybės narės bei ratifikavo 27 valstybės narės; kadangi ES yra didžiausia pasaulyje paramos vystymuisi teikėja ir viena iš įtakingiausių suinteresuotųjų subjektų tarptautiniu lygmeniu;
- F. kadangi ES yra įsipareigojusi įgyvendinti Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir Darnaus vystymosi tikslus ES ir vystomojo bendradarbiavimo srityje su šalimis partnerėmis;

⁽¹⁾ Šioje rezoliucijoje sąvoka „visaverčiai piliečiai“ turėtų būti suprantama taip, kaip apibrėžta JT neigaliųjų teisių konvencijoje, t. y., kad neigalieji turėtų visapusiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis.

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

- G. kadangi JT neįgaliųjų teisių konvencijoje nurodyta, kad neįgalieji – tai asmenys, turintys ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, kurie sąveikaudami su įvairiomis kliūtimis gali trukdyti šiems asmenims visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje lygiai su kitais asmenimis; ypač pabrėžia JT neįgaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnį;
- H. kadangi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika patvirtina, kad JT neįgaliųjų teisių konvencija yra privaloma ES ir jos valstybėms narėms, kai jos įgyvendina ES teisę, nes ši konvencija yra Sąjungos antrinės teisės priemonė⁽¹⁾; kadangi, siekiant kuo geriau įgyvendinti JT neįgaliųjų teisių konvenciją, būtina užtikrinti, kad būtų vykdomi esami ES teisės aktai ir politikos priemonės;
- I. kadangi neįgalieji yra labai įvairi grupė ir kadangi moterys, vaikai, vyresnio amžiaus asmenys ir sudėtingų paramos poreikių, laikiną ar nematomą negalią turintys asmenys susiduria su papildomais sunkumais ir daugialypę įvairių formų diskriminacija;
- J. kadangi neįgalieji patiria papildomų išlaidų, jų nedarbo lygis didesnis, o pajamos mažesnės; kadangi neįgaliesiems skirtos išmokos turėtų būti laikomos valstybės parama, kuria siekiama padėti žmonėms šalinti kliūtis, kad jie galėtų visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime, įskaitant jų įdarbinimą;
- K. kadangi neįgalūs vaikai turi teisę gyventi su savo šeima arba šeimos aplinkoje, nes tai geriausiai atitinka jų interesus; kadangi šeimos nariams dažnai tenka sumažinti arba nutraukti profesinę veiklą, kad galėtų prižiūrėti neįgalius šeimos narius;
- L. kadangi JT neįgaliųjų teisių konvencijos principai apima gerokai daugiau nei diskriminacija ir jais siekiama užtikrinti galimybes visiems neįgaliesiems ir jų šeimoms visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis įtraukioje visuomenėje;
- M. kadangi vis dar yra naujų ir peržiūrėtų teisės aktų, kuriuose nėra jokių nuorodų į JT neįgaliųjų teisių konvenciją ir prieinamumą; kadangi prieinamumas yra būtina dalyvavimo sąlyga; kadangi ES, kaip JT neįgaliųjų teisių konvencijos šalis, yra įsipareigojusi užtikrinti glaudų bendradarbiavimą su neįgaliaisiais ir jiems atstovaujančiomis organizacijomis ir aktyvų jų dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant teisės aktus ir politiką, tuo pat metu atsižvelgiant į įvairias negalios sąvokas;
- N. kadangi stereotipai, klaidingas supratimas ir išankstinis nusistatymas yra vienos iš pagrindinių diskriminacijos, įskaitant įvairialypę diskriminaciją, stigmatizacijos ir nelygybės priežasčių;
- O. kadangi neįgalūs asmenys dažnai kenčia dėl pagalbos, apsaugos, ryšių ir informacijos apie sveikatos priežiūros paslaugas ir teises, apsaugą nuo smurto, vaikų priežiūrą trūkumo, ir turi ribotas arba jokių galimybių pasinaudoti šiomis paslaugomis ir informacija; kadangi sveikatos priežiūros darbuotojai turėtų būti deramai išmokyti apie konkrečius neįgaliųjų poreikius;
- P. kadangi didelę 4 mln. kasmet benamystę patiriančių žmonių dalį sudaro neįgalieji, kurie daugiausia buvo pamirštami kaip JT neįgaliųjų teisių konvencijos ir ES strategijos dėl negalios tikslinė grupė;
- Q. kadangi nepaisant daugybės tarptautinių konvencijų ir ES ir nacionalinės teisės aktų ir strategijų, neįgalieji vis dar negali visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime ir naudotis savo teisėmis; kadangi, laikantis JT neįgaliųjų teisių konvencijos 29 straipsnio, sėkmingai įtraukti neįgaliuosius galima tik, jei jie dalyvautų politiniame ir visuomenės gyvenime, kur jiems dažnai per menkai atstovaujama;

⁽¹⁾ 2013 m. balandžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *HK Danmark*, sujungtos bylos C-335/11 ir C-337/11, ECLI:EU:C:2013:222, 29-30 dalys, 2014 m. kovo 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Z*, C-363/12, ECLI:EU:C:2014:159 73 dalis; 2014 m. gegužės 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Glatzel*, C-356/12, ECLI:EU:C:2014:350 68 dalis.

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

- R. kadangi Komisijos pažangos ataskaitoje parodoma, kad aiškiai vėluojama įgyvendinant JT neįgaliųjų teisių konvencijoje nustatytus išpareigojimus tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu; kadangi vis dar yra sunkumų ir spragų įgyvendinant strategiją ir reikia numatyti ilgalaikę perspektyvą siekiant suderinti ES politiką, teisės aktus ir programas su JT neįgaliųjų teisių konvencija;
- S. kadangi, kaip pabrėžiama JT neįgaliųjų teisių konvencijoje, nepriklausomo gyvenimo modeliu užtikrinamas aukščiausias galimas prieinamumo lygis; kadangi prieiga prie kitų paslaugų, pvz., prieinamo transporto, kultūrinė ir laisvalaikio veikla yra kokybiško gyvenimo dalis ir ji gali padėti integruoti neįgaliuosius asmenis;
- T. kadangi neįgaliesiems būtina turėti įtraukų ir aktyvų patekimą į darbo rinką, nes tai yra viena iš pagrindinių priemonių, kuria skatinamas neįgaliųjų nepriklausomumas; kadangi patekimas į darbo rinką neįgaliesiems šiuo metu sudaro 58,5 proc., palyginti su 80,5 proc. asmenims, kurie nėra neįgalieji, o kai kurios grupės susiduria su papildoma diskriminacija dėl negalios, nors socialinė ekonomika suteikia daug galimybių įsidarbinti neįgaliesiems asmenims;
- U. kadangi griežtesnėmis gairėmis Europos lygmeniu ir atitinkamais ištekliais, taip pat mokymu neįgalumo klausimais, galėtų būti padidintas lygybės įstaigų veiksmingumas ir nepriklausomumas nacionaliniu lygmeniu;
- V. kadangi vienas iš keturių prioritetų, kuriuos, priėmus Paryžiaus deklaraciją dėl pilietiškumo ir bendrų laisvės, tolerancijos ir nediskriminavimo vertybių skatinimo pasitelkiant švietimą, nustatė Komisija, yra „skatinti palankių sąlygų neturinčių vaikų ir jaunuolių švietimą, užtikrinant, kad švietimo ir mokymo sistemose būtų atsižvelgiama į jų poreikius“;
- W. kadangi bendros neįgaliųjų išlaikymo ne darbo rinkoje išlaidos yra didesnės negu juos integruojant į darbo vietas patiriamos išlaidos; kadangi tai ypač pasakytina apie asmenis, turinčius įvairių paramos poreikių, dėl kurių šeimos nariai gali būti priversti tapti slaugytojais;
- X. kadangi, atsižvelgiant į tai, kad daugelis dirbančiųjų neįgaliųjų priklauso neįdarbinamų asmenų kategorijai arba dirba uždaramame sektoriuje ar labiau apsaugotoje aplinkoje ir neturi darbuotojo statuso, taigi nėra matomi oficialiuose duomenyse ir statistikoje, jų skaičius gali būti mažesnis negu rodo duomenys;
- Y. kadangi darbdavius reikia remti ir skatinti užtikrinti, kad neįgaliesiems būtų suteikiamos teisės nuo pradžios iki galo – nuo švietimo ir įsidarbinimo; kadangi dėl to darbdavių informuotumo didinimas vienas iš būdų kovoti su diskriminacija įdarbinant neįgaliuosius;
- Z. kadangi darbo vietoje taikomos priemonės yra labai svarbios skatinant gerą psichikos sveikatą ir taip užkertant kelią prastai psichikos sveikatai ir psichosocialinei negaliai;
- AA. kadangi ES yra didžiausia paramos vystymuisi teikėja ir jai tenka svarbiausiais vaidmuo neįgaliuosius įtraukiančiose programose;
- AB. kadangi diskriminacija įdarbinant nėra atskira problema; kadangi diskriminacija švietimo, profesinio mokymo ir aprūpinimo būstu srityje bei galimybių naudotis transportu stoka prilygsta diskriminacijai užimtumo srityje;
- AC. kadangi 75 proc. sunkiųjų negalią turinčių asmenų Europos Sąjungoje neturi galimybės visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje; kadangi nepakankamas užimtumas ir nedarbas gali būti problema, ypač autizmo spektro sutrikimų turintiems asmenims arba kurtiesiems ir neprigirdintiems asmenims, taip pat akliems arba kurtiems ir akliems asmenims;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

- AD. kadangi darnaus vystymosi tikslai ir socialinių teisių ramstis galėtų būti potencialiomis JT neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo priemonėmis;
- AE. kadangi veiksnio trūkumas yra kliūtis siekiant pasinaudoti teise balsuoti, be kita ko, Europos Parlamento rinkimuose;
- AF. kadangi 34 proc. moterų, turinčių sveikatos problemų arba negalią, savo gyvenime yra patyrusios partnerio fizinį arba seksualinį smurtą;
- AG. kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 168 straipsnio 7 dalyje valstybėms narėms priskiriama atsakomybė apibrėžti savo sveikatos politiką ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, todėl itin svarbu, kad siekiant, kad Europos strategija dėl negalios būtų sėkminga, konsultuotis ir bendradarbiauti su valstybėmis narėmis;
- AH. kadangi JT neįgaliųjų teisių konvencijos 25 straipsnyje įtvirtinta neįgaliųjų teisė gauti aukščiausio lygio sveikatos priežiūros paslaugas be diskriminacijos;
- AI. kadangi neįgalieji yra ypač jautrūs trūkumams sveikatos priežiūros paslaugų srityje, yra labiau linkę užsiimti sveikatai pavojinga veikla ir dažniau patiria pirmalaikę mirtį;

Svarbiausios veiklos sritys

Prieinamumas

1. pripažįsta holistinės prieinamumo apibrėžties ir jos taikymo svarbą bei jos, kaip pagrindo neįgaliesiems turėti lygias galimybes ir tikrąją socialinę įtrauktį, galimybę dalyvauti visuomenėje, vertę – tai pripažįstama JT neįgaliųjų teisių konvencijoje ir atitinka JT neįgaliųjų teisių komiteto bendrąją pastabą Nr. 2, kuriose atsižvelgiama į neįgaliųjų poreikių įvairovę ir propaguojama visiems tinkam projektavimo kaip ES principo nuolat auganti svarba;
2. primena Komisijai jos išpareigojimą įtraukti neįgalumo aspektą į visas politikos sritis ir skatinti prieinamumą visose politikos srityse tiek viešajame, tiek ir privačiame sektoriuose, ir rekomenduoja Komisijos pavaldumo struktūroje įsteigti prieinamumo klausimus išmanančius skyrius, siekiant užtikrinti, kad ši pareiga būtų atliekama;
3. ragina Komisiją nustatyti privalomus viešųjų erdvių ir ypač pastatų prieinamumo reikalavimus;
4. ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti ir nuolat stebėti visus su prieinamumu susijusius teisės aktus, įskaitant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą, telekomunikacijų reguliavimo paketą ir interneto svetainių prieinamumo direktyvą, taip pat atitinkamus transporto ir keleivių teisių reglamentus; todėl ragina ES ne tik skatinti ratifikuoti JT neįgaliųjų teisių konvenciją vidaus ir išorės lygmeniu, bet ir koordinuoti ir stebėti šį teisės aktų įgyvendinimą;
5. tikisi, kad ES teisėkūros institucijos nedelsdamos priims Europos prieinamumo aktą; rekomenduoja, kad, siekiant visapusiškai įgyvendinti JT neįgaliųjų teisių konvenciją, galutiniame tekste turėtų būti didinamas prekių ir paslaugų prieinamumą neįgaliesiems ir funkcinį sutrikimų turintiems žmonėms; pabrėžia, kad skubiai reikia išsamių Europos taisyklių dėl viešųjų erdvių ir sukurtos aplinkos prieinamumo ir taip pat, kur reikia, galimybės naudotis visų rūšių transportu;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

6. reiškia susirūpinimą dėl kai kurių teisės aktų, pvz., Interneto svetainių prieinamumo direktyvos ⁽¹⁾ arba reglamento dėl geležinkelio paslaugų prieinamumo (techninės sąveikos specifikacija „riboto judumo asmenys“) ⁽²⁾ stebėsenos, kuri vykdoma pasitelkiant pramonės ir valstybių narių įšvertinimą, o ne atliekama nepriklausomo subjekto; todėl rekomenduoja, kad Komisija pagerintų reikalavimų laikymosi įvertinimą ir mano, kad reiktų stebėti teisės aktus, siekiant užtikrinti, kad neįgalųjų teisės būtų gerbiamos, įskaitant, pavyzdžiui, įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 261/2004 ⁽³⁾;

7. primena, kad visiems su prieinamumu susijusiems išpareigojimams įgyvendinti reikalingas pakankamas finansavimas ES, nacionaliniu ir vietos lygmeniu; ragina ES užtikrinti, kad visos finansavimo programos būtų prieinamos ir kad jose būtų laikomasi universalios paskirties principo ir jose būtų atskiras prieinamumui skirtas biudžetas; ragina valstybes nares padidinti viešąsias investicijas, siekiant užtikrinti prieinamumą neįgaliesiems tiek fizinėje, tiek skaitmeninėje aplinkoje;

8. ragina Komisiją ir valstybes nares didinti prieinamumą, finansuojant informacinių ir ryšių technologijų plėtrą ir remiant iniciatyvas, įskaitant pradedančiąsias įmones, kurios pasitelkdamos technologijų naujoves veikia neįgalųjų saugumo srityje;

9. palankiai vertina tyrimą ir geriausios savarankiško gyvenimo praktikos panaudojimą ES;

10. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių, būtinų užtikrinti, kad pagalbos numeris 112 būtų visapusiškai prieinamas visiems bet kokio tipo negalią turintiems asmenims ir kad visi nelaimių rizikos mažinimo politikos ir programų aspektai būtų įtraukūs ir prieinami visiems neįgaliesiems;

11. yra susirūpinęs, kad viešųjų pirkimų ex-ante sąlyga pirkti prieinamai prieš pasirašant viešojo pirkimo sutartį yra nepakankamai įgyvendinta nacionaliniu lygmeniu; todėl rekomenduoja sukurti portalą, panašiai kaip žaliojo viešojo pirkimo atveju, kuriame būtų pateikiamos visos prieinamumo gairės;

12. primygtinai rekomenduoja užtikrinti, kad skundų dėl keleivių teisių procedūros būtų visapusiškai prieinamos ir palankios neįgaliesiems, ir pavesti daugiau ir vienodai stiprių vykdymo užtikrinimo pareigų nacionalinėms vykdymo užtikrinimo įstaigoms (angl. NEB);

13. ypač pabrėžia, kad prieinamumo principas yra esminis JT neįgalųjų teisių konvencijos principas ir būtina sąlyga norint naudotis kitomis konvencijoje įtvirtintomis teisėmis; pabrėžia, kad ES piliečių pateiktose peticijose nuolat skundžiamasi dėl prieinamumo stokos arba architektūros sukuriamų kliūčių; pabrėžia, kad teisė į prieinamumą, kaip apibrėžta JT neįgalųjų teisių konvencijos 9 straipsnyje, turi būti įgyvendinama visapusiškai užtikrinant, kad neįgalieji galėtų naudotis prieiga prie savo aplinkos, transporto, viešosios infrastruktūros ir paslaugų, taip pat informacijos ir ryšių technologijų; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad prieinamumas būtų svarbus prioritetas ir kad šis klausimas būtų geriau integruotas į visas su neįgalumu susijusios politikos sritis;

14. pažymi, kad bendrosios skaitmeninės rinkos strategija turėtų būti įgyvendinama taip, kad būtų užtikrinta visapusiška neįgalųjų prieiga visais aspektais;

⁽¹⁾ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo (OL L 327, 2016 12 2, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninių sąveikos specifikacijų (OL L 356, 2014 12 12, p. 110).

⁽³⁾ 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, 2004 2 17, p. 1).

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

Dalyvavimas

15. palankiai vertina ES neįgaliojo kortelės projektą; Ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis įtraukti visas šalis į ateities ilgalaikę iniciatyvą, siekiant įgyvendinti tokią pat aprėptį kaip Europos automobilių statymo kortelės atveju, ir įtraukti prieigos paslaugas, kuriomis naudojantis galima dalyvauti kultūriniame gyvenime ir turizmo srityje;

16. yra susirūpinęs dėl to, kad toliau naudojamas medicininis negalios modelis, pagal kurį dėmesys sutelkiamas į neįgalųjų ligų diagnostavimą, o ne į aplinkos kliūtis, su kuriomis jie susiduria; ragina Komisiją inicijuoti šio metodo peržiūrą, ypač duomenų rinkimo srityje; ragina valstybes nares ieškoti būdų dirbti siekiant bendros negalios apibrėžties;

17. palankiai vertina pažangą, susijusią su Marakešo sutartimi; pabrėžia, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas savo 2017 m. vasario 14 d. nuomonėje pareiškė, kad ES turi išimtinę kompetenciją sudaryti Marakešo sutartį, kadangi visi šios sutarties įsipareigojimai patenka į sritį, kuriai iš esmės jau taikomos bendros ES taisyklės; rekomenduoja ES ir valstybėms narėms parengti veiksmų planą, siekiant užtikrinti, kad ši sutartis būtų visiškai įgyvendinta; ragina ES neratifikuoti versijos, susijusios su ekonomine našta;

18. laikosi nuomonės, kad Europos fondai struktūriniai fondai privalo, ypač per kitą programavimo laikotarpį, laikytis JT neįgalųjų teisių konvencijos ir turėtų suteikti pirmenybę toliau skatinti deinstitucionalizavimą ir taip pat finansuoti paramos paslaugas, kuriomis būtų siekiama padėti neįgaliesiems įgyvendinti teisę savarankiškai gyventi bendruomenėje; mano, kad Komisija turėtų atidžiai stebėti, kaip valstybės narės įgyvendina *ex ante* sąlygas dėl perėjimo nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų, kurios turi būti konkrečios ir nuolat bei skaidriu būdu įvertintos kokybės; mano, kad ES finansuojamuose projektų pasiūlymuose, be kita ko, pagal Europos strateginių investicijų fondo programą ir Europos investicijų banko paskolas, turėtų būti laikomasi prieinamumo taisyklių, parengtų pagal universalios paskirties principą; mano, kad siekiant šių tikslų remtis vien tik finansinėmis priemonėmis negalima;

19. pabrėžia, kad būtina užtikrinti galimybę laisvai bendrauti, atsižvelgiant į neįgalumo formą, ir pabrėžia, kad tai turi lemiamą reikšmę aktyviam neįgalųjų pilietiškumui;

20. reiškia susirūpinimą dėl dalyvavimo kliūčių, su kuriomis visoje Europoje susiduria globojami ir įstaigose gyvenantys asmenys, ir ragina Komisiją užtikrinti, kad veiksnio netekę asmenys galėtų naudotis visomis Europos Sąjungos sutartyse ir teisės aktuose įtvirtintomis teisėmis; ragina valstybes nares skatinti dalyvavimą spartinant deinstitucionalizavimo procesą ir pakaitinio sprendimų priėmimo pakeitimą remiamu sprendimų priėmimu;

21. ragina Komisiją, rengiant savo reguliarias ataskaitas dėl Tarybos direktyvų 93/109/EB⁽¹⁾ ir 94/80/EB⁽²⁾ įgyvendinimo, įtraukti vertinimą, ar šios direktyvos aiškinamos pagal JT neįgalųjų teisių konvencijos 29 straipsnį;

22. atkreipia dėmesį į tai, kad neįgalios moterys ir mergaitės patiria dvejopą diskriminaciją – dėl lyties ir dėl negalios sutapimo ir gali patirti daugialypę diskriminaciją, kai daugeliu atveju prie lyties ir negalios prisideda seksualinė orientacija, amžius, religija ar etninė priklausomybė;

⁽¹⁾ 1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyva 93/109/EB, nustatanti išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir neesantiems jos piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per vietos savivaldos rinkimus (OL L 329, 1993 12 30, p. 34).

⁽²⁾ 1994 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 94/80/EB, nustatanti išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir neesantiems jos piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per vietos savivaldos rinkimus (OL L 368, 1994 12 31, p. 38).

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

23. dar kartą pažymi, kad neįgalios moterys dažnai yra nepalankesnėje padėtyje nei jų neįgalūs kolegos vyrai ir joms dažniau gresia skurdas ir socialinė atskirtis;
24. mano, kad Europos lyčių lygybės institutas Europos ir valstybių narių lygmeniu turėtų pateikti gaires dėl specifinės neįgalių moterų ir mergaičių padėties ir aktyviai dalyvauti palaikymo veikloje siekiant užtikrinti lygias teises ir kovoti su diskriminacija;
25. primena, kad kova su neįgaliųjų skurdu ir socialine atskirtimi yra glaudžiai susijusi su sąlygų pagerinimu šeimos nariams, kurie dažnai yra neapmokami slaugytojai, nelaikomi samdomaisiais darbuotojais; todėl ragina valstybes nares pateikti nacionalines neformaliųjų slaugytojų, kurie dažniausiai yra neįgaliųjų giminaitės moterys, paramos strategijas;
26. pabrėžia, kad daugėja pagyvenusių žmonių ir kad, remiantis PSO duomenimis, moterų negalia dažnesnė, ir šis reiškinys ypač susijęs su moterimis dėl to, kad jų tikėtina gyvenimo trukmė ilgesnė; todėl pabrėžia, kad neįgalių moterų skaičius proporcingai didės;
27. pabrėžia mikrofinansinių priemonių vertę darbo vietų kūrimui ir ekonomikos augimui; ragina valstybes nares užtikrinti, kad neįgalios moterys galėtų lengviau pasinaudoti tokiomis priemonėmis;
28. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti savarankišką neįgaliųjų gyvenimą, būtina remti su produktų, skirtų padėti neįgaliesiems kasdienėje veikloje, kūrimu susijusius tyrimus ir naujoves;

Lygybė

29. pabrėžia, kad lygybė ir nediskriminavimas yra strategijos dėl negalios pagrindas;
30. ragina Komisiją savo dokumente „Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.“ atkreipti dėmesį į negalią;
31. labai apgailestauja dėl užsitęsios Europos Vadovų Taryboje aklavietės, susijusios su pažanga siekiant priimti direktyvą dėl kovos su diskriminacija ir ragina valstybes nares prisidėti prie horizontalios kovos su diskriminacija direktyvos ⁽¹⁾, ieškant pragmatiško sprendimo, kuriuo išplečiama apsauga nuo diskriminacijos įtraukiant visas neįgaliųjų gyvenimo sritis, įskaitant atsisakymo sudaryti tinkamas sąlygas pripažinimą diskriminacijos ir daugialypės ir tarpsektorinės diskriminacijos forma, priėmimo;
32. nerimauja dėl turimų duomenų apie neįgaliųjų diskriminaciją ir išnaudojimą; vis dar yra susirūpinęs dėl nepranešimo atvejų dėl skundų ir pranešimų pateikimo mechanizmų neprieinamumo bei pasitikėjimo ir informuotumo apie teises trūkumo; pabrėžia, kad turėtų būti renkami pagal lytį suskirstyti duomenys, ir šiuo požiūriu rekomenduoja sukurti naują duomenų rinkimo metodą, visų pirma tais atvejais, kai atsisakoma vežti ir suteikti pagalbą arba jos nesuteikti;
33. ragina valstybes nares užtikrinti, kad visos nacionalinės lygybės įstaigos turėtų kompetenciją negalios klausimais ir pakankamai išteklių ir savarankiškumo, kad galėtų nukentėjusiesiems nuo diskriminacijos teikti būtiną pagalbą ir užtikrinti, kad kartu su bet koku kompetencijos išplėtimu būtų didinami žmogiškieji ištekliai;
34. ragina ES ir valstybes nares finansuoti neįgaliųjų, jų organizacijų, profesinių sąjungų, darbdavių federacijų, lygybės įstaigų ir valstybės tarnautojų mokymus apie nediskriminavimo, apimančio daugialypę ir tarpsektorinę diskriminaciją, principą ir tinkamų sąlygų sudarymą, ir parengti geriausias patirties modelius;

⁽¹⁾ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426).

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

35. ragina ES plėtoti tyrimų programas, skirtas įtvirtinti lygybės principus, rengiant vėlesnio laikotarpio mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programą „Horizontas 2020“;

Įdarbinimas

36. pažymi, kad galimybė patekti į darbo rinką yra holistinė problema, kuriai spręsti reikia paramos įgyvendinimo priemonių, kurios padėtų sukurti tiek darbdaviui, tiek ir darbuotojui naudingą situaciją, užtikrinant socialinę įtrauktį ir kuri turi apimti prieinamas įdarbinimo procedūras, prieinamą transportą iš darbo ir į jį, kopimą karjeros laiptais ir nuolatinį mokymą, taip pat tinkamų sąlygų sudarymą ir prieinamų darbo vietų kūrimą; ragina Komisiją atnaujinti Gerosios remiamo neįgalųjų įdarbinimo ES ir ELPA-EEE praktikos sąvadą;

37. ragina priimti pozityviosios diskriminacijos priemones, įskaitant minimalaus turinčių galimybę įsidarbinti viešajame ir privačiajame sektoriuose neįgalųjų procento patvirtinimą;

38. apgailestauja dėl to, kad atsisakymas sudaryti tinkamas sąlygas nėra diskriminacija pagal Lygių galimybių užimtumo srityje direktyvą⁽¹⁾, ir tai kritikavo JT neįgalųjų teisių komitetas; primena, kad Lygių galimybių užimtumo srityje direktyvos 1 straipsnyje draudžiama visų formų diskriminacija dėl negalios;

39. ragina valstybes nares užtikrinti, kad „pašalpus spąstai“ nebūtų kliūtimi dalyvauti darbo rinkoje, ir prašo neįgalumo išmokų atskyrimo nuo finansinės paramos, atsižvelgiant į papildomos priežiūros ir kitus neįgalių asmenų poreikius, kurių jie gali turėti, tokiu būdu jiems suteikiant galimybes gyventi orų gyvenimą ir patekti į darbo rinką; ragina valstybes nares užtikrinti, kad įsidarbinus, su negalia susijusios pašalpos niekada nebūtų nutraukiamos;

40. ragina Komisiją remti socialines įmones laikantis Bratislavos deklaracijoje ir Madrido deklaracijoje dėl socialinės ekonomikos, kaip svarbaus neįgalųjų galimybių įsidarbinti šaltinio, nustatytų principų;

41. siūlo valstybėms narėms, laikantis JT neįgalųjų teisių konvencijos, apsvarstyti galimybę pašalinti visas teisinės galimybių įsidarbinti kliūtis, įskaitant tokias kaip priemonės, kurios prieštarauja JT neįgalųjų teisių konvencijos 12 straipsnio nuostatomis ir kurios trukdo neįgaliesiems pasirašyti darbo sutartis, atidaryti banko sąskaitą ir turėti galimybę pasinaudoti jų pinigais ir dėl kurių jie lieka finansiškai atskirti, arba nacionalinės sąlygos, pagal kurias tam tikrų kategorijų neįgalieji pripažįstami negalinčiais dirbti;

42. pabrėžia veiksmingų reintegracijos ir rehabilitacijos bei aktyvinimo ir išlaikymo priemonių, kuriomis sudaromos sąlygos žmonėms grįžti į darbą arba likti jame po ligos arba fizinės, protinės arba emocinės negalios nustatymo, svarbą senėjančioje visuomenėje;

43. primena, kad neįgaliesiems ir jų partneriams užkrovus jiems teikiamos pagalbos išlaidų našta sumažėja ne tik jų dabartinės pajamos, bet ir jų įsidarbinimo galimybės ir senatvės pajamos;

44. supranta, kad profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros užtikrinimo priemonės, įskaitant savanoriškas lanksčias ir įtraukias darbo sąlygas, pvz., pažangaus darbo modeliai, nuotolinis darbas ir lanksčios darbo valandos, gali būti palankios neįgaliesiems ir daryti teigiamą poveikį visų asmenų psichikos sveikatai, užtikrindamos saugumą ir stabilumą; tačiau nerimauja, kad skaitmeninė darbo aplinka gali būti nauja kliūtis, jeigu ji nėra prieinama ir jei joje nėra sudaromos tinkamos sąlygos;

45. ragina Komisiją į būsimas ataskaitas įtraukti gerosios ir blogosios praktikos pavyzdžių, kad darbdaviai galėtų veiksmingai įgyvendinti su negalia susijusius teisės aktus;

46. yra susirūpinęs, kad kai kuriose valstybėse narėse neįgalųjų socialinėse įmonėse dirbantys neįgalieji nėra oficialiai pripažįstami darbuotojais pagal įstatymą, jiems mokamas mažesnis nei minimalus darbo užmokestis ir jie neturi tokių pat socialinių privilegijų kaip nuolatiniai darbuotojai;

⁽¹⁾ 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

47. ypač yra susirūpinęs dėl neįgalių jaunuolių ir asmenų, kurie buvo bedarbiais ilgesnį laikotarpį; ragina valstybes nares dirbti siekiant integruoti juos į darbo rinką pirmumo tvarka, pvz., įsteigiant specialiuosius karjeros konsultacijų centrus, siekiant teikti konsultacijas studentams ir jauniems bedarbiams dėl jų būsimos karjeros, arba vykdant Jaunimo garantijų programą;

48. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau skatinti įvairovę kaip ekonominį argumentą ir skatinti įvairovės chartijas, kuriose būtų propaguojama darbo vietoje neįgaliųjų sukuriama pridėtinė vertė;

49. ragina ES užtikrinti, kad neįgaliųjų ir jų šeimų teisės būtų įtrauktos į siūlomą teisės aktų dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rinkinį;

Švietimas ir mokymas

50. yra susirūpinęs dėl to, kad skirtingose ES valstybėse narėse daugelis neįgalių vaikų lieka neištraukti į kokybišką integracinį išsilavinimą dėl, pavyzdžiui, segregacinės politikos, taip pat dėl architektūros kliūčių, kurios tampa diskriminacijos forma neįgalių vaikų ir jaunimo atžvilgiu;

51. pabrėžia, kad švietimas ir profesinis mokymas yra labai svarbūs neįgaliųjų galimybės įsidarbinti ir kad darbdaviai turėtų ištraukti į neįgaliųjų poreikių integravimo procesą, taip pat, bet ne tik, atsižvelgti į naujų technologijų teikiamas galimybes tokiose srityse, kaip darbo paieškos, asmeninio tobulėjimo ir didesnio savarankiškumo sritys;

52. ragina Komisiją ir valstybes nares visiems neįgaliesiems pašalinti teises, fizines ir organizacines kliūtis ir užtikrinti įtraukaus lavinimo ir mokymosi visą gyvenimą sistemas;

53. siūlo ES institucijoms ir valstybėms narėms užtikrinti tinkamų sąlygų stažuotojams sudarymą ir prašo užtikrinti, kad paraiškų teikimas stažuotėms būtų prieinamas ir kad konkrečios stažuotės būtų siūlomos neįgaliesiems, įskaitant darbdavius paskatomis motyvuojamas stažuotes;

54. ragina ES institucijas ir valstybes nares užtikrinti, kad programa „Erasmus+“ ir kitos jaunimo programos, pvz., Jaunimo garantijų iniciatyva ir Europos solidarumo korpusas, būtų visapusiškai prieinamos neįgaliesiems, sudarant tinkamas asmeniniams poreikiams pritaikytas sąlygas, ir kad neįgalieji galėtų susipažinti su informacija apie jų prieinamumo teises, siekiant paskatinti jų dalyvavimą; šiuo tikslu rekomenduoja kuo labiau išnaudoti esamas priemones, pvz., konferencijoje „MappED!“ pateiktą įtraukią judumo platformą;

55. apgailestauja, kad į Naują įgūdžių darbotvarkę neištrauktas konkretus tikslas, susijęs su neįgaliaisiais; pabrėžia, kad dėl dabartinio nepakankamo užimtumo ir neįgaliųjų diskriminavimo darbo rinkoje taip pat prarandami vertingi įgūdžiai; todėl ragina Komisiją atsižvelgti į neįgaliųjų poreikius visose būsimoje su įgūdžiais susijusiose iniciatyvose;

56. primygtinai ragina valstybes nares kurti veiksmingas priemones, kuriomis būtų siekiama kovoti su neįgalių moksleivių atskirtimi ir atmetimu mokyklose ir mokymosi aplinkoje ir, atsižvelgiant į tai, parengti nacionalines perėjimo programas, kuriomis siekiama užtikrinti kokybišką įtraukų švietimą ir profesinį mokymą, tiek formalųjį, tiek neformalųjį, įskaitant skirtą neįgaliesiems, kuriems būtina aukšto lygio parama, vadovaujantis JT neįgaliųjų teisių konvencijos komiteto rekomendacijomis;

57. pabrėžia mokymo penalo mokymo ir perkvalifikavimo svarbą, visų pirma siekiant padėti sudėtingų poreikių turintiems asmenims;

58. rekomenduoja geriau išnaudoti Specialiojo ugdymo plėtros agentūros galimybes, siekiant kuo geriau išnaudoti jos esamus įgaliojimus;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

59. pažymi, kad itin svarbu rengti mokytojus ir trenerius darbui su neigaliais vaikais ir teikti jiems tinkamą pagalbą; ragina valstybes nares parengti mokytojams ir treneriams su įtraukiu švietimu susijusias mokymo ir nuolatinio profesinio tobulinimosi programas, kurias rengiant dalyvautų įvairūs suinteresuotieji subjektai, ypač neigaliesiems ir neigaliems specialistams atstovaujančios organizacijos;
60. ragina, atsižvelgdamas į tai, kad daug neigalių ir (arba) specialiųjų ugdymo poreikių turinčių jaunuolių nebaigia mokyklos, toliau nagrinėti mokymosi visą gyvenimą teikiamas galimybes ir pasiūlyti patrauklių alternatyvų; mano, kad mokymosi visą gyvenimą programų neigaliesiems populiarinimas yra itin svarbi Europos strategijos dėl negalios dalis;
61. ragina mokytojų, darbuotojų, valdymo įstaigų, neigalių studentų ir mokinių keitimąsi geriausia patirtimi įtraukaus švietimo ir mokymosi visą gyvenimą srityse;
62. reiškia susirūpinimą dėl to, kad, nepaisant gerėjančios padėties, neigaliesiems vis dar kyla didelė nedarbo rizika ir kad mažiau nei 30 proc. jų yra įgiję tretinį ar jam prilygstantį išsilavinimą, o jį įgijusių žmonių, neturinčių negalios, yra maždaug 40 procentų; todėl ragina valstybes nares ir Komisiją ypatingą dėmesį skirti sunkumams, su kuriais neigalūs ir (arba) specialiųjų ugdymo poreikių turintys jaunuoliai susiduria pereinami iš vidurinio ir aukštojo mokslo ir (arba) profesinio mokymo į darbo sritį;
63. ragina ES viešojo sektoriaus institucijas ir įmones įgyvendinti įvairovės politiką ir nacionalines įvairovės chartijas;
64. pabrėžia, kad neigalių jaunuolių fizinis aktyvumas yra mažesnis nei sveikų jaunuolių ir kad mokykla turi didelę reikšmę sveiko gyvenimo būdo formavimui; todėl pabrėžia, kad svarbu skatinti didesnę neigalių jaunuolių fizinį aktyvumą; ragina valstybes nares skubiai pašalinti visas esamas kliūtis, kurios trukdo neigaliesiems ar specialiųjų poreikių turintiems asmenims užsiimti sporto veikla;
65. primena, kad reikia panaikinti skaitmeninę atskirtį ir užtikrinti, kas neigalieji galėtų visapusiškai naudotis skaitmeninės sąjungos teikiama galimybėmis; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad svarbu gerinti neigaliųjų skaitmeninius įgūdžius ir gebėjimus, būtent vykdant pagal programą „Erasmus+“ finansuojamus projektus, ir ragina valstybes nares užtikrinti pažeidžiamų piliečių, įskaitant neigaliuosius, apsaugą internete, taikant veiksmingas priemones, apsaugančias nuo neapykantą kurstančios kalbos, patyčių kibernetinėje erdvėje ir visų formų diskriminacijos internete, ir stiprinti skaitmeninio raštingumo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ugdymą tiek neformaliojo, tiek formaliojo švietimo sistemose; be to, ragina valstybes nares suteikti galimybę neigaliams vaikams nemokamai naudotis tinkamomis technologinėmis švietimo priemonėmis, suteikiančiomis jiems galimybę visapusiškai dalyvauti ugdomojoje ir mokomojoje veikloje;

Socialinė apsauga

66. ragina Komisiją užtikrinti, kad 2030 m. ES strategijoje būtų numatyti konkretūs veiksmai, kuriais visoje ES būtų skatinamos įtraukios socialinės apsaugos sistemos, kuriomis būtų užtikrintos galimybės neigaliesiems gauti pašalpas ir naudotis paslaugomis per visą gyvenimo ciklą; ragina valstybes nares neigaliesiems nustatyti minimalią socialinę apsaugą, kuria būtų užtikrintas tinkamas jų gyvenimo lygis;
67. ragina teisėkūros institucijas apsvarstyti galimybę įtraukti neigaliuosius kaip konkrečią tikslinę grupę į Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentą⁽¹⁾;
68. primygtinai ragina valstybes nares taikyti abipusio pripažinimo principą, vykdant negalios vertinimą ir nustatymą, kuriuose reikėtų vadovautis ir jie neturėtų pakenkti žmogaus teisėmis grindžiamam JT neigaliųjų teisių konvencijos negalios modeliui, atsižvelgiant į aplinkos ir socialines kliūtis, su kuriomis susiduria asmuo, ir įtraukiant visus susijusius suinteresuotuosius subjektus, siekiant užtikrinti, kad neigalių asmenų gyvenimo lygiui pavojaus nekeltų, pavyzdžiui, ekonominio koregavimo programos;
69. ragina Komisiją užtikrinti, kad į Europos socialinių teisių ramstį būtų įtraukti visi negalios aspektai;

⁽¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 200, 2004 6 7, p. 1).

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

70. rekomenduoja, kad Europos socialinio fondo (ESF), Europos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI) ir būsimo ES socialinės lėšos būtų naudojamos ne tik užimtumo skatinimo priemonėms, bet ir socialinei įtraukčiai; pabrėžia reabilitacijos kaip socialinės įtraukties, kuria siekiama užtikrinti, kad neįgalieji liktų aktyvūs bendruomenėje, svarbą;

71. rekomenduoja valstybėms narėms imtis konkrečių priemonių, pvz., teikti finansinę pagalbą ir laikiną slaugą, kuriomis visoje ES būtų skatinamos įtraukios socialinės apsaugos sistemos, kuriomis visiems neįgaliesiems būtų užtikrintos pašalpos ir galimybės naudotis paslaugomis per visą gyvenimo ciklą;

72. primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti, kad denitucionalizuojant neįgaliuosius niekada neatsirastų benamystė dėl priežiūros paslaugoms teikti tinkamų ir (arba) prieinamų būstų stokos bendruomenėje;

Sveikata

73. ragina valstybes nares visiškai įgyvendinti 2011 m. Direktyvą dėl pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo ⁽¹⁾; rekomenduoja Komisijai į šios Direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę įtraukti tvirtą negalios aspektą, siekiant neįgaliesiems užtikrinti galimybę gauti įperkamas ir kokybiškas tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas; todėl ragina Komisiją atlikti šios Direktyvos poveikio vertinimą, siekiant ją suderinti su JT neįgaliųjų teisių konvencija, ir paruošti ES masto gaires dėl negalios integravimo į nacionalinių informacijos centrų darbą, nustatant bendrus veiksmingumo kriterijus, įskaitant konkrečiai negaliai skirtas rekomendacijas; ragina valstybes nares deramai šviesti ir mokyti sveikatos priežiūros darbuotojus apie specialius neįgaliųjų poreikius;

74. yra susirūpinęs dėl žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant pažeidimus, teikiant psichikos sveikatos ir priežiūros paslaugas, nes tai daugeliu atvejų turėjo didelį poveikį teikiamų paslaugų kokybei, ir primena, kad šios paslaugos turi būti orientuotos į pasveikimą, tinkamai finansuojamos ir teikiamos pagal žmogaus teisėmis pagrįstą modelį;

75. ragina valstybes nares užtikrinti tokias psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, kurias teikiant vadovujamasi veiksmumu ir būtų reikalaujama, kad informacija pagrįstą sutikimą dėl gydymo arba stacionaraus gydymo duotų pats neįgalusis, o ne pakaitinis sprendimus priimančias žmogus, taip pat atsižvelgiant į pagalbines sprendimų priėmimo priemones;

76. ragina Komisiją užtikrinti, kad e. sveikatos, sveikatos priežiūros ir slaugos paslaugos būtų visiškai prieinamos ir saugios naudoti visiems neįgaliesiems, įskaitant protinę negalią ir sudėtingus poreikius turinčius asmenis ir jų šeimos narius;

77. atkreipia dėmesį į tai, kad reikia nedelsiant spręsti bendro galimybių neįgaliesiems naudotis įvairių sričių specialistų priežiūra trūkumo problemą ir, kai tokių galimybių esama, ilgo pacientų laukimo problemą, nes tai yra didelė vienodų galimybių naudotis sveikatos priežiūros srities prevencija ir gydymu kliūtis, dažnai nulemianti neįgalaus paciento būklės pablogėjimą ir našta sveikatos priežiūros sistemoms, kurios būtų galima išvengti;

78. atkreipia dėmesį į tai, kad sveikatos priežiūros sistemos turėtų užtikrinti, jog seksualinė prievarta ir (arba) išnaudojimas būtų nustatomi, apie juos būtų pranešama ir vykdoma jų prevencija;

79. primygtinai ragina valstybes nares padidinti daugiadalykio vertinimo ir pakartotinio vertinimo paslaugų suaugusiems asmenims su negalia skaičių, siekiant parengti tikslinius planus, kurie galėtų būti įgyvendinami panaudojant teritorinius išteklius (pvz., priežiūros paslaugos, teikiamos namuose, dienos centruose, apgyvendinimo įstaigose), atitinkančius nustatytus asmens biopsichosocialinius reikalavimus;

⁽¹⁾ 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/24/ES dėl pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo (OL L 88, 2011 4 4, p. 45).

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

80. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai naudotis Europos referencijos centrų tinklų sistema siekiant sukurti neigaliesiems apskritai ir ypač retą negalią turintiems asmenims skirtas daugiadalykės ir specializuotos sveikatos priežiūros paslaugas ir išplėsti galimybes jomis naudotis;
81. pabrėžia, kad Komisija ES sveikatos priežiūros darbuotojų veiksmų plane ir ES darbotvarkėje dėl efektyvių, prieinamų ir lanksčių sveikatos priežiūros sistemų skiria nepakankamai dėmesio negaliai, nes ji nėra konkrečiai aptarta nė viename iš šių dviejų tekstų;
82. atkreipia dėmesį į sėkmingą antrąjį bendrųjų veiksmų demencijos srityje planą, ir sykiu tikisi, kad per ateinančius trejus metus Naujoviškų vaistų iniciatyvoje dalyvaujančios farmacijos įmonės skirs papildomų lėšų;
83. ragina Komisiją pateikti strategiją dėl pagalbos asmenims su rimta negalia mirus jų artimiesiems, kurie buvo atsakingi už jų kasdienę globą (plg. Italijoje neseniai patvirtintas įstatymas „*dopo di noi*“);
84. ragina Komisiją išsamiai išanalizuoti JT baigiamųjų pastabų ir savo pažangos ataskaitos skirtumus, konkrečiai susijusius su Europos strategijos dėl negalios prioritetine sveikatos sritimi;
85. ragina nuosekliai skatinti teikti vietos lygmens akušerines paslaugas valstybėse narėse kaip viešąją paslaugą, siekiant sumažinti atvejų, kai negalią lemia gimdymo komplikacijos, ir užtikrinti saugų gimdymą ir motinoms, ir kūdikiams, atsižvelgiant į PSO saugaus gimdymo užtikrinimo vadovą;
86. džiaugiasi pažanga, padaryta Europos nuotolinės medicinos sektoriuje, kuri gali iš esmės pakeisti neigaliųjų galimybes naudotis paslaugomis; taip pat mano, kad 4G ryšio technologijų plėtra, 5G ryšio iškilimas ir plintantis daiktų internetas padės patobulinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą neigaliesiems; ragina Komisiją užtikrinti, kad Europos sveikatos priežiūros technologijų sektoriui nebūtų užkraunama našta dėl perteklinio reglamentavimo ir kad jis turėtų pakankamai galimybių gauti finansavimą.

Išorės veiksmai

87. ragina Europos Sąjungos išorės veiksmus visapusiškai suderinti su JT neigaliųjų teisių konvencija;
88. ragina ES užtikrinti, kad vystomasis bendradarbiavimas ir humanitarinė veikla būtų visiškai prieinami ir įtraukūs neigaliesiems;
89. ragina ES į oficialios paramos vystymuisi ataskaitas įtraukti neigaliųjų teisių rodiklį;
90. ragina ES užtikrinti, kad jai tektų svarbiausias vaidmuo užtikrinant, kad neigalieji neliktų nuošalyje vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos srityje, kaip įpareigota Europos konsensuse dėl vystymosi, ir įtraukti kovą su daugialype diskriminacija, su kuria susiduria neigalieji ir atskirtos grupės;
91. ragina Komisiją atlikti vadovaujamą vaidmenį užtikrinant, kad darnaus vystymosi tikslai išorės veiksmų srityje būtų įgyvendinami atsižvelgiant į neigaliųjų poreikius, nepriklausomai nuo naujos Europos strategijos dėl negalios, patvirtinant aiškų, skaidrų ir įtraukų veiksmų planą šiems tikslams pasiekti;
92. apgailestauja, kad ES darnaus vystymosi tikslų užimtumo rodiklyje nėra išskirta negalia; ragina ES, bendradarbiaujant su šalimis partnerėmis, skatinti duomenų išskaidymą pagal negalios tipą;
93. ragina ES ir partnerius įtraukti neigaliuosius ir jiems atstovaujančias organizacijas į visus politikos formavimo ir projektų etapus, be kita ko, vietos lygmeniu šalyse partnerėse, aktyviai dalyvaujant neigaliųjų organizacijoms;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

94. dar kartą pabrėžia, kad šalyse, kuriose vyksta konfliktai, ir konflikto zonose neįgalios moterys dažnai susiduria su dar didesniais iššūkiais; todėl pabrėžia, kad būtina apsaugoti neįgalias moteris vykdam Europos Sąjungos išorės politiką;

ES institucijų įsipareigojimai

95. primygtinai ragina ES institucijas užtikrinti savo išorės ir vidaus interneto svetainių funkcijų, turinio, dokumentų, vaizdo įrašų ir saityno paslaugų, įskaitant viešas konsultacijas, prieinamumą ir viešas ataskaitas apie interneto svetainių prieinamumo gairių, rekomendacijų ir įpareigojimų atitikimą ir jų laikymąsi;

96. apgailestauja, kad valstybėse narėse INSIGN projektas, kuriuo nepriklausomos komunikacijos galimybė suteikiama kurtiesiems ir neprigirdintiesiems vykstant jų sąveikai su ES institucijomis, juos sujungiant su vertėjais žodžiu į gestų kalbą ir titruotojais, vis dar nėra įgyvendintas, nors Komisija finansavo paslaugų platformos prototipo, kuris 2014 m. buvo sėkmingai išbandytas Europos Parlamente, kūrimą;

97. ragina ES institucijas, pateikus paprastą prašymą, suteikti prieigą prie visų savo viešų posėdžių, be kita ko, teikiant vertimo žodžiu į gestų kalbą paslaugas, kalbos vertimo į tekstą paslaugas ir dokumentus, teikiamus Brailio raštu, taip pat kitais stambių rašmenų ir alternatyviaisiais komunikacijos būdais ir fiziniu jų pastatų prieinamumu; pripažįsta sunkumus teikti visų posėdžių tiesioginių srautinių transliacijų ir vaizdo įrašų subtitrus; vis dėlto ragina institucijas toliau stebėti technologijų pokyčius šioje srityje, kad ateityje būtų pagerintas prieinamumas;

98. pataria Europos institucijoms, laikantis ES daugiakalbystės politikos, pirmenybę teikti vertimui žodžiu iš ne tarptautinės gestų kalbos ir į ją, o vertimui iš nacionalinės (-ių) gestų kalbos (-ų), ir į ją (jas);

99. primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti, kad jų teritorijoje vyksiantys rinkimai į Europos Parlamentą būtų prieinami visiems asmenims, kurie šiuo metu gyvena įstaigose ir (arba) yra globojami, ir kad šie asmenys būtų įtraukti į minėtuosius rinkimus;

100. pripažįsta, kad stinga prieinamų ir įtraukių rinkimo procesų, skirtų neįgaliesiems, ypač asmenims, turintiems psichikos ir (arba) intelekto sutrikimų, tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu; primygtinai ragina Europos Parlamentą užtikrinti, kad jo komunikacijos medžiaga, susijusi su Europos Parlamento rinkimais, būtų visapusiškai prieinama;

101. ragina Europos mokyklas, vaikų darželius ir popamokinius centrus suteikti kokybišką, įtraukų ir JT neįgaliųjų teisių konvenciją atitinkantį ugdymą visiems ES darbuotojų vaikams, įskaitant turinčius sudėtingų ar daug paramos reikalaujančių poreikių;

102. ragina ES savo institucijose padėti sudaryti neįgaliesiems tinkamas sąlygas ir jiems teikti kitų formų užimtumo paramą, pvz., ES institucijose pritaikyti darbuotojams pažangaus darbo modelį, įskaitant neįgaliesiems akredituotiems Parlamento nario padėjėjams;

103. ragina Komisiją peržiūrėti bendrosios sveikatos draudimo sistemos bendrąsias taisykles, įgyvendinimo nuostatas, taikymo sritį, nuostatas dėl negalios, šios sistemos prieinamumą ir praktinį taikymą, siekiant ją suderinti su JT neįgaliųjų teisių konvencija;

104. primygtinai ragina visas ES institucijas, organus ir įstaigas įsteigti informacinius centrus ir pabrėžia, kad reikalingas horizontalus tarpinstitucinis visų generalinių direktoratų ir ES institucijų veiklos koordinavimo mechanizmas; ragina nustatyti reikiamą bendradarbiavimo tvarką, kuri būtų JT neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo strategijos dalis;

105. primygtinai ragina institucijas patvirtinti visapusišką įdarbinimo, išlaikymo ir skatinimo politiką, įskaitant laikinas skatinimo priemones, siekiant aktyviai ir iš esmės padidinti neįgalių (įskaitant psichosocialinių ir intelekto sutrikimų turinčius asmenis) nuolatinių darbuotojų ar sutartininkų ir stažuotojų skaičių, laikantis Direktyvos 2000/78/EB 5 straipsnio nuostatų;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

106. pabrėžia Europos Parlamento jungtinės neįgaliųjų teisių gynimo grupės vaidmenį įgyvendinant Europos strategiją dėl negalios pagal Jungtinių Tautų konvenciją: ši grupė yra platforma, suburianti Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų narius ir organizacijų bei pilietinės visuomenės atstovus tiek nacionaliniu, tiek vietos lygmenimis; pabrėžia, kad ši jungtinė grupė yra labai tinkamas forumas siekiant paskatinti diskusijas ir debatus, kad būtų galima užtikrinti strategijos įgyvendinimą;

107. ragina Europos institucijas visapusiškai konsultuotis su neįgaliais darbuotojais ir Parlamento nariais ir veiksmingai juos įtraukti rengiant, įgyvendinant ir stebint vidaus taisykles, politiką ir praktiką, įskaitant Tarybos nuostatus ir tinkamų sąlygų sudarymo ir prieinamumo nuostatus;

Pažangos ataskaitos ir baigiamųjų pastabų neatitiktis

108. apgailestauja, kad ES institucijų interneto svetainės neatitinka AAA lygio prieinamumo standartų; ragina institucijas kuo greičiau užtikrinti atitiktį šiems standartams;

109. apgailestauja, kad ES ir valstybių narių transporto teisės aktai vis dar nėra visapusiškai įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu; šiuo tikslu rekomenduoja visose valstybėse narėse įsteigti nacionalines vykdymo užtikrinimo įstaigas;

110. atkreipia dėmesį į padarytą pažangą užtikrinant geležinkelių prieinamumą; ragina taikyti tokio paties lygio prieinamumo taisykles visoms kitoms transporto rūšims, įskaitant keliones oro transportu, siekiant išspręsti saugumo ir prieinamumo konfliktą;

111. pažymi, kad Komisijos pažangos ataskaitoje horizontaliosios Direktyvos dėl vienodo požiūrio klausimas nenagrinėjamas;

112. apgailestauja, kad mažai pažangos padaryta Europos Sąjungai ratifikuojant JT neįgaliųjų teisių konvencijos fakultatyvųjį protokolą;

113. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija iki šiol nesiėmė kompleksinės ir išsamios savo teisės akto peržiūros, kad užtikrintų visišką jo suderinimą su JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatomis;

114. palankiai vertina atnaujintą priemonių, įskaitant neseniai priimtas priemones, sąrašą, tačiau apgailestauja, kad nebuvo peržiūrėta kompetencijų deklaracija ir kad į priemonių sąrašą nebuvo įtrauktos priemonės, kuriose neįgalieji konkrečiai neminimi, tačiau kurios visgi yra jiems aktualios;

115. apgailestauja, kad Komisija nepadarė pažangos integruojant neįgalių moterų ir mergaičių teises į visas lyčių lygybės politikos sritis ir programas, o lyčių aspektą – į strategiją dėl negalios;

116. džiaugiasi, kad ES pasirašė Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija), ir ragina Tarybą nedelsiant ją ratifikuoti;

117. apgailestauja, kad dabartinė Europos vaiko teisių politika nepakankami apima visapusišką teisėmis grindžiamą strategiją dėl neįgalių berniukų ir mergaičių ar jų teisių apsaugos priemonės ir kad strategijoje dėl negalios nepakankamai sprendžiamas ir integruojamas neįgalių berniukų ir mergaičių teisių klausimas; ragina Komisiją, laikantis JT neįgaliųjų teisių konvencijos ir Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos, ypatingą dėmesį skirti neįgaliesiems vaikams; pabrėžia, kad ypač neįgaliesiems moterims ir mergaitėms būtini sektini pavyzdžiai;

118. pažymi, kad ES nesurengė visapusiškos kampanijos siekiant didinti visuomenės informuotumą apie JT neįgaliųjų teisių konvenciją ir, kaip kovoti su išankstiniu nusistatymu prieš neįgaliosius;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

Išsamios ir veiksmingos laikotarpio po 2030 m. strategijos dėl negalios kūrimas

Horizontalieji klausimai

119. ragina Komisiją užtikrinti, kad būsimąja strategija dėl negalios būtų siekiama visiškai įgyvendinti JT neįgaliųjų teisių konvenciją visose ES politikos srityse ir integruoti prieinamumo, dalyvavimo, nediskriminavimo ir lygybės aspektus, ji turėtų apimti visus JT neįgaliųjų teisių konvencijos straipsnius ir joje turėtų būti numatytas atitinkamas biudžetas, įgyvendinimo laikotarpis ir stebėsenos mechanizmas ir ji turėtų turėti tokią pat teisinę reikšmę kaip dabartinė strategija; supranta, kad strategija gali būti sėkminga tik tuo atveju, jeigu visi suinteresuotieji subjektai, įskaitant pilietinę visuomenę, visapusiškai dalyvauja;

120. pabrėžia, kad 2020–2030 m. strategija turėtų būti grindžiama kompleksine ir išsamia visų ES teisės aktų ir politikos sričių peržiūra, siekiant užtikrinti visišką jos derėjimą su JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatomis, taip pat joje turėtų būti pateikta peržiūrėta kompetencijų deklaracija;

121. ragina Komisiją skatinti taikyti priemones, susijusias su veiksminga reintegracija ir rehabilitacija, siekiant sumažinti arba pašalinti ligos arba fizinės, protinės arba emocinės negalios poveikį asmens darbingumui;

122. rekomenduoja, kad Komisija užtikrintų, kad visos būsimos strategijos ir dėl jų rengiamas konsultacijų procesas būtų skaidrus, suprantamas ir visiškai prieinamas ir kad į jį būtų įtraukti aiškūs rodikliai ir gairės;

123. pažymi, kad ES darnaus vystymosi tikslų rodikliai neapima neįgaliųjų, kalbant apie 4 tikslą (švietimas), 5 tikslą (lyčių lygybė) ir 8 tikslą (deramas darbas ir ekonomikos augimas); ragina, kad būsimose strategijose būtų naudojamos pasauliniais darnaus vystymosi tikslų rodikliais, skirtais stebėti, kaip įgyvendinami svarbiausi ES veiksmai ir politika užimtumo srityje;

124. pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti, kad ateityje strategija dėl negalios būtų suderinama su kitomis ES iniciatyvomis ir strategijomis, siekiant skatinti užimtumo ir neįgalių asmenų įtrauktį, ypač moterų;

125. rekomenduoja, kad laikotarpio po 2020 m. strategijoje būtų įtraukti viešieji pirkimai ir standartizacija, kaip horizontalieji klausimai, siekiant didinti neįgaliųjų galimybes įsidarbinti, taip pat rengti ir sudaryti palankias sąlygas valstybėms narėms keistis gerosios patirties pavyzdžiais;

126. ragina Komisiją užtikrinti, kad ES finansuojami projektai atitiktų JT neįgaliųjų teisių konvencijos žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį – nefinansuoti jokių projektų, kurių rezultatai būtų neprieinami neįgaliesiems, dėl kurių jie būtų atskirti ir kuriuos įgyvendinant būtų nesilaikoma prieinamumo standartų;

127. ragina Komisiją pasiūlyti prieinamą vertinimo priemonę užtikrinant nuolatinį stebėjimą, įskaitant konkrečių rodiklių ir konkrečių tikslų stebėjimą;

128. ES ratifikavus Stambulo konvenciją, ragina ES ir valstybes nares priimti konkrečias priemones, kuriomis būtų kovojama su smurtu prieš neįgalias moteris ir mergaites; ragina Komisiją parengti išsamią Europos kovos su smurtu prieš moteris strategiją, ypatingą dėmesį skiriant negalią turinčioms moterims ir mergaitėms;

129. pripažįsta, kad negalią, ypač protinę negalią, turinčios moterys yra mažiau apsaugotos nuo smurto lyties pagrindu, seksualinio priekabiavimo ar kitokios prievartos; taip pat pripažįsta, kad dėl jų priklausomumo nuo kitų asmenų jos negali atpažinti prievartos arba apie ją pranešti; pabrėžia, kad reikia toliau užtikrinti tokį Europos strategijos dėl negalios įgyvendinimą, kuris sudarytų sąlygas naudoti visų rūšių prievartai taikomas prevencines priemones ir smurto aukoms teikti kokybišką, prieinamą ir individualiai pritaikytą paramą;

130. ragina ES integruoti Europos strategiją dėl negalios į visus ES teisės aktus ir į Europos semestro procesą; todėl ragina rengiant strategiją dėl negalios po 2020 m. vykdyti atvirą struktūrinį ES ir neįgaliesiems atstovaujančių organizacijų dialogą;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

131. rekomenduoja į būsimą strategiją įtraukti esminį paramos paslaugų, kurias teikiant neįgalieji galėtų naudotis žmogaus teisėmis, vaidmenį;

132. rekomenduoja, kad į būsimą strategiją būtų įtraukti klausimai, susiję su personalo mokymu, kuris yra būtinas, jeigu pagal JT neįgaliųjų teisių konvencijos principus turi būti teikiama parama;

Papildomos veiklos sritys

133. primygtinai ragina įtraukti lygybės, lyties ir nediskriminavimo aspektus, įskaitant susijusius su daugialypę diskriminaciją patiriančiais neįgaliais LGBTQI asmenimis, į visas būsimos strategijos sritis; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti kampanijas ir mokymus, siekiant didinti informuotumą apie JT neįgaliųjų teisių konvenciją ir būtinybę atsižvelgti į įvairovę kovojant su neįgaliųjų diskriminacija, stigmatizacija ir su išankstiniu nusistatymu prieš neįgaliuosius, psichosocialinę, mokymosi arba autizmo negalią turinčius asmenis;

134. pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant įveikti stereotipus ir išankstinį nusistatymą prieš negalią ir, kad būtų pakeistos paplitusios atskiriančios socialinės normos; ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į visuomenės informavimo iniciatyvas, siekiant užtikrinti neįgalių asmenų kaip lygių piliečių apibūdinimą, nukreiptą prieš stereotipus, susijusius su neįgalumu;

135. atkreipia dėmesį į lyties ir negalios veiksnių sankirtos problemą, ypač atsižvelgiant į informacija pagrįstą sutikimą dėl kontraceptinių priemonių naudojimo, priverstinės sterilizacijos ir galimybėmis naudotis reprodukcinėmis teisėmis; ragina valstybes nares apsvaistyti, ar reikia įvertinti savo teisės aktus šioje srityje;

136. primygtinai ragina ES integruoti neįgalių vaikų teises į visas būsimos strategijos sritis;

137. pripažįsta, kad veiksnumas yra viena iš būtinų sąlygų naudotis žmogaus teisėmis, įskaitant teisę balsuoti, ir kad bet kokia nauja strategija turi būti siekiama, kad remiantis negalia niekam nebūtų atimtas veiksnumas visose gyvenimo srityse; pabrėžia, kad šiuo tikslu ES patvirtinti tinkamas priemonės, kuriomis turėtų užtikrinti, kad visi neįgalieji galėtų naudotis visomis teisėmis, įtvirtintomis Europos Sąjungos sutartyse ir teisės aktuose, pvz., teise į teisingumą, prekes ir paslaugas, įskaitant bankininkystės, užimtumo ir sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat balsuoti Europos Parlamento rinkimuose ir vartotojų teises pagal konvenciją, ir skatinti taikyti neprievaršines priemones ir remiamą sprendimų priėmimą pagal JT neįgaliųjų teisių konvenciją;

138. primygtinai ragina Komisiją įtraukti visas įmanomas priemones į naują strategiją, siekiant užtikrinti, kad visų bet tipo negalią turinčių asmenų laisvė ir saugumas atitiktų konvencijos ir JT neįgaliųjų teisių konvencijos komiteto nuostatas;

139. primygtinai ragina Komisiją išsaugoti partnerystės principą būsimuose reglamentuose dėl finansavimo ir užtikrinti visapusišką jo laikymąsi;

140. ragina Komisiją skatinti struktūrinį neįgaliųjų ir jiems atstovaujančių organizacijų dalyvavimą visuose sprendimų priėmimo procesuose, tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu, ir finansuoti neįgaliųjų organizacijų gebėjimų stiprinimą, kad jos galėtų struktūriškai dalyvauti priimant visus sprendimus dėl neįgaliųjų; ragina valstybes nares toliau rengti JT neįgaliųjų teisių konvencijos mokymus, siekiant užtikrinti, kad neįgalieji žinotų savo teises, kad būtų galima užkirsti kelią diskriminacijai;

141. primena, kad JT neįgaliųjų teisių komitetas išreiškė didelį susirūpinimą dėl nesaugios neįgaliųjų padėties dabartinės migracijos krizės ES metu; primygtinai ragina Komisiją negalios aspektą integruoti į savo migracijos ir pabėgėlių politiką ir užtikrinti, kad visas ES finansavimas, skiriamas šiai humanitarinei krizei įveikti, būtų skiriamas atsižvelgiant į neįgaliuosius;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

142. griežtai ragina valstybes nares suskirstyti duomenis pagal negalios tipus ir glaudžiai bendradarbiauti su Eurostatu renkant palyginamus duomenis apie negalią skirtingose srityse – tai apima įstaigose gyvenančius asmenis ir kartu susiejama strategija dėl negalios su darnaus vystymosi tikslų procesu ir Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.;

143. pabrėžia išmatuojamų ir palyginamų kiekybinių ir kokybinių rodiklių, įskaitant susijusius su prieinamumu, lygybe, užimtumu, socialine apsauga, sveikata, mokyklų rezultatais ir įtraukaus mokymo studentų skaičiumi, kuriais siekiama įvertinti, kaip ES ir valstybės narės įgyvendina JT neįgaliųjų teisių konvenciją, poreikį ir primygtinai reikalauja, kad būtų renkami tie duomenys, kad būtų galima taikyti šiuos rodiklius;

144. ragina ES, bendradarbiaujant su neįgaliaisiais ir jiems atstovaujančiomis organizacijomis, parengti žmogaus teisėmis grindžiamą rodiklių sistemą, taip pat palyginamų išsamių duomenų rinkimo sistemą, kurioje duomenys būtų išskaidyti pagal lytį, amžių, kaimo ar miesto gyventojus ir negalios tipą;

145. pripažįsta, kad protinę negalią turintys asmenys yra ypač pažeidžiami diskriminacijos ir nederamo elgesio atžvilgiu ir kad jie dažnai apgyvendinami įstaigose, kuriose nėra galimybės gauti išsilavinimą ir apsispręsti;

146. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares imtis papildomų priemonių padėti pažeidžiamiausiems asmenims, pvz., neįgaliesiems benamiams;

147. pabrėžia, jog reikia nuolat stebėti JT neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimą laikantis šios konvencijos 33 straipsnio ir konsultuojantis su neįgaliųjų organizacijomis;

148. ragina Komisiją užtikrinti, kad Europos Sąjungos kovos su rasizmu, ksenofobija ir kitų formų netolerancija aukšto lygio grupės darbe, susijusiose su neapykantos nusikaltimų duomenų registravimo ir rinkimo gerinimu, būtų visapusiškai atsižvelgta į neapykantos nusikaltimus prieš neįgaliuosius;

149. primygtinai ragina valstybes nares skirti pagal JT neįgaliųjų teisių konvencijos 33 straipsnio 2 dalį įsteigtoms stebėjimo struktūroms pakankamus ir pastovius finansinius ir žmogiškuosius išteklius, kad jos galėtų nepriklausomai atlikti savo funkcijas;

150. ragina Komisiją numatyti atitinkamus išteklius ES stebėjimo struktūrai, kad ji galėtų nepriklausomai ir tinkamai atlikti savo funkcijas;

151. primena, kad Peticijų (PETI) komitetas kiekvienais metais gauna nemažai peticijų, nurodančių sunkumus, su kuriais susiduria neįgalieji visoje ES kasdieniame gyvenime, susijusius su aštuoniomis pagrindinėmis veiksmų sritimis, nurodytomis Europos strategijoje dėl negalios, ir kitomis prieinamumo problemomis, tokiomis kaip prieiga prie sveikatos priežiūros ir socialinio draudimo, švietimo ir mokymo, darbo rinkos, apstatytos aplinkos ir transporto, prekių ir paslaugų, informacijos ir komunikacijos, dalyvavimo politiniame, visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime;

152. kadangi visos valstybės narės turėtų ratifikuoti JT neįgaliųjų teisių konvenciją ir pasirašyti jos fakultatyvųjį protokolą;

153. pabrėžia, kad Peticijų komitetas, vykdydamas peticijų procesą, atlieka svarbų apsauginį vaidmenį (drauge su Europos ombudsmenu, skiriamu piliečiams ginti netinkamo administravimo atveju) su JT neįgaliųjų teisių konvencija susijusioje ES struktūroje, nes peticijos pateikėjui suteikiama galimybė pateikti skundą dėl Europos, nacionalinių ar vietinių valdžios institucijų daromo jo teisių pažeidimo; pabrėžia, kad Peticijų komiteto gautos peticijos rodo, kad reikia priimti horizontalųjį, nediskriminacinį ir žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį į su neįgalumu susijusias politikos priemones; pabrėžia, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrai tenka svarbus vaidmuo stiprinant neįgalių asmenų pagrindines teises ES ir padedant ES įgyvendinti JT neįgaliųjų teisių konvenciją;

154. pabrėžia, kad dauguma ES piliečių pateikiamų peticijų yra susijusios su sunkumais pateikti prašymą, gauti pripažinimą, taip pat su neįgalumo pensijos mokėjimu, kuriuos vykdo vietos administracijos įstaigos, vėlavimu; pabrėžia, kad įgyvendinant Europos strategiją dėl negalios ir jos socialinės apsaugos priemones šiems klausimams turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys, atsižvelgiant į JT neįgaliųjų teisių konvencijos 28 straipsnį dėl tinkamo gyvenimo lygio ir socialinės apsaugos;

2017 m. lapkričio 30 d., ketvirtadienis

o

o o

155. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
